

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 28 stycznia 2015 r.

BKO-I-0941-2-8(4)-BW-MPo/14/15

Ld. 193

Pan
Ryszard Janiszewski
Prezes Zarządu
Stowarzyszenia „Samorządowe
Centrum Przedsiębiorczości
i Rozwoju”
ul. Mickiewicza 175
34-200 Sucha Beskidzka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 29 września do 3 października 2014 r. w Stowarzyszeniu „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju” (SSCPiR), ul. Mickiewicza 175, 34-200 Sucha Beskidzka (KRS: 0000008543). Miejscem kontroli była siedziba Stowarzyszenia.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: gospodarowanie środkami Funduszu Rozwoju Przedsiębiorczości przez podmioty, którym powierzono środki uzyskane na podstawie umowy pożyczki zawartej pomiędzy Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju a Ministerstwem Pracy i Polityki Socjalnej w ramach realizacji projektu „Rozwój Małej Przedsiębiorczości TOR#10”
- okres objęty kontrolą: 2013 rok.

Kontrolę, na podstawie § 5 ust. 1 lit. f umowy z dnia 25 kwietnia 1996 r., zawartej pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej a Stowarzyszeniem, przeprowadził zespół kontrolny Biura Kontroli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w składzie: Marcin

Powężka, starszy specjalista oraz Beata Wrześniewska, główny specjalista - na podstawie upoważnień o numerach: BKO-IV-0150-128-KW/14 oraz BKO-IV-0150-129-KW/14 z dnia 22 września 2014 r.

Mając na uwadze ustalenia wynikające z przeprowadzonych czynności kontrolnych, analizy zebranych dokumentów i przedstawionych wyjaśnień oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości sposób gospodarowania przez Stowarzyszenie w 2013 roku środkami powierzonymi na podstawie ww. umowy. Na powyższą ocenę składają się następujące ustalenia kontroli.

I. Ustalenia dotyczące środków FRP (TOR#10) zgromadzonych przez Stowarzyszenie:

W dniu rozpoczęcia kontroli stan **kapitału FRP (TOR#10)** na koniec 2013 roku **wyniósł 1.463.474,93 zł** i został potwierdzony zapisem na koncie księgowym 802-5 „Fundusz Pożyczkowy TOR#10” z dnia 03.10.2014 r.¹

II. Gospodarowanie w 2013 r. środkami FRP (TOR#10) przez Stowarzyszenie:

1. Od 1996 roku organizacja prowadziła rachunek bankowy FRP w Banku PKO BP S.A. (którego saldo na dzień 31.12.2013 r. wyniosło 24.036,64 zł), a także zakładała lokaty ze środków TOR#10 w Banku w Pekao SA O/ Sucha Beskidzka (ostatnią w dniu 31.12.2013 r. w wys. 550.000 zł)². Ponadto, w kasie Stowarzyszenia na dzień 31.12.2013 r. znajdowało się 100 zł. Stan ww. środków funduszu zgromadzonych w kasie Stowarzyszenia, na rachunkach bankowych i lokatach na dzień 31.12.2013 r. wyniósł łącznie 574.136,64 zł.
2. Ewidencja finansowo-księgowa funduszu była prowadzona w komputerowym systemie finansowo-księgowym pn. „SYMFONIA finanse i księgowość”. Ewidencja za 2013 rok dotyczyła³:
  - a) operacji dokonywanych na rachunkach bankowych, wykazanych na kontach o numerach:
    - 130-1-5 „Fundusz Pożyczkowy TOR#10” - z saldem na dzień 31.12.2013 r.: 24.036,64 zł,
    - 130-2-5 „FP TOR#10” - z kwotą lokaty i saldem na dzień 31.12.2013 r.: 550.000 zł,
  - b) spłat kapitału z tytułu pożyczek FRP aktywnych w 2013 r. wykazanych na koncie 235-5-1-1 „Kapitał” – w łącznej kwocie 450.358,84 zł oraz pożyczek udzielonych ze środków własnych na koncie 245-1-5-1 „Kapitał” – w wysokości 10.008,31 zł,

¹ Zestawienie finansowo-księgowe do konta 802-5 „Fundusz pożyczkowy TOR#10” za okres 01.01-30.06.2014.

² Umowa z PKO BP O/Wadowice z dn. 20.02.1996 r. oraz z dn. 05.03.1996 r., potwierdzenie salda rachunku FRP w PKO BP O/Wadowice na dzień 31.12.2013 r., potwierdzenie salda lokaty na dzień 31.12.2013 r. w Pekao SA O/Sucha B.

³ Plan kont Stowarzyszenia, odpowiednie zestawienia finansowo-księgowe za okres 01.01-31.12.2013 r.

- c) przychodów uzyskanych w 2013 roku z tytułu prowadzenia TOR#10, na kontach:
- 752-2-3-5 „FP TOR#10” z sumą odsetek regulaminowych na dzień 31.12.2013 r.: 26.378,68 zł,
  - 752-2-4-5 „FP TOR#10” - z sumą odsetek karnych na dzień 31.12.2013 r.: 19.559,80 zł,
  - 752-2-2-5 „FP TOR#10” - z sumą odsetek od lokat na dzień 31.12.2013 r.: 10.152,07 zł,
  - 756-2-1-5 „FP TOR#10”- z sumą opłat manipulacyjnych od pożyczek FRP na dzień 31.12.2013 r. w kwocie 8.200 zł,
  - 756-3-1-5 „FP TOR#10”- z kwotą 100 zł opłaty manipulacyjnej za aneks do umowy nr 01/2012,
  - 752-2-1-5 „FP TOR#10”- z sumą 2,43 zł odsetek od rachunku bankowego FRP na dzień 31.12.2013 r.,
  - 763-4-1-5 „FP TOR#10”- z kwotą 116,03 zł z tyt. zwrotów kosztów sądowych (adwokata),
  - 763-5-1-5 „FP TOR#10”- z kwotą 36,00 zł z tyt. zwrotów kosztów pism sądowych.
3. Koszty z tytułu prowadzenia TOR#10 za 2013 rok zostały wykazane na koncie 408-5 „FP TOR#10 (Koszty)” i wniosły łącznie 25.946,57 zł na dzień 31.12.2013 r.⁴

IV. Kontrola wykazała, że zgodnie z wytycznymi MPiPS, Stowarzyszenie podpisało Oświadczenie o przyjęciu do realizacji od dnia 29.10.2008 r. nowej wersji Regulaminu FRP.⁵

V. W 2013 r. w SSCPiR funkcjonowały wymagane prawem organy oraz zgodnie z wymogami Regulaminu FRP zatrudniano Dyrektora FRP (jednocześnie Prezesa Zarządu Stowarzyszenia)⁶, i Specjalistę pożyczkowego w ramach TOR#10 umowy o pracę z 01.02.2005 r.⁷

VI. Organizacja prowadziła rejestr wniosków pożyczkowych w wersji papierowej (na odrębnych listach dla każdego roku) oraz rejestr umów pożyczkowych. W 2013 r. w rejestrze umów wykazano 4 pożyczki w łącznej kwocie 410.000 zł (w wys. 120.000 zł, 70.000 zł, 120.000 zł oraz 100.000 zł)⁸, dodatkowo w 2013 roku wypłacono drugą i trzecią transzę pożyczki nr 01/2012 w łącznej wys. 60.000 zł.

Ponadto, w Stowarzyszeniu prowadzone były elektroniczne wykazy stanu pożyczek FRP udzielonych od 1996 r. (Tabele spłacalności pożyczek). W tabelach wykazano łączny stan spłat 347 pożyczek FRP.

⁴ Uchwała Zarządu SSCPiR nr 17/2008 z dn. 12.11.2008 r. ws. przekazywania na koszty operacyjne FRP 50% odsetek od pożyczek ze względu na spłacalność pożyczek wynoszącą powyżej 90%.

⁵ Oświadczenie SSCPiR z dnia 29.10.2008 r.

⁶ Umowa o pracę Dyrektora FRP z dnia 01.07.2004 r.

⁷ Umowa o pracę z dnia 01.02.2005 r.

⁸ Rejestr wniosków pożyczkowych, Rejestr umów pożyczkowych, Tabela spłacalności pożyczek FRP.

VII. W 2013 r. w ramach organizacji funkcjonowała Komisja Pożyczkowa FRP⁹. W skład 5-osobowej Komisji (zgodnie z Regulaminem FRP) wchodził Prezes i członek Zarządu Stowarzyszenia oraz przedstawiciel przedsiębiorców i powiatowego urzędu pracy.

VIII. W związku nieprzekazaniem do MPiPS opinii biegłego rewidenta o wynikach badania bilansu i rachunku wyników Funduszu Rozwoju Przedsiębiorczości za 2012 rok, Stowarzyszenie przedstawiło kontrolującym pismo skierowane do Departamentu Funduszy z wnioskiem o wyrażenie zgody na przeprowadzenie audytu zewnętrznego działalności finansowej związanej z dysponowaniem środkami Funduszu Rozwoju Przedsiębiorczości (który nie miał osobowości prawnej i był jedynie komórką organizacyjną Stowarzyszenia) z jednoczesną prośbą o akceptację możliwości wydania środków FRP na pokrycie kosztów ww. badania¹⁰. Opinia biegłego rewidenta nie została ostatecznie sporządzona. Jak wyjaśniono, przyczyną był brak odpowiedzi Ministerstwa na wysłane zapytanie Stowarzyszenia dotyczące możliwości wykonania audytu zewnętrznego w terminie późniejszym niż wynikający z umowy oraz kwestii pokrycia kosztów badania ze środków FRP.

IX. Organizacja terminowo przekazywała do MPiPS sprawozdania kwartalne z działalności FRP prowadzonej w 4 kwartałach 2013 roku. W toku kontroli Stowarzyszenie przedłożyło korekty sprawozdań za IV kwartał 2012 r. oraz za IV kwartał 2013 r.¹¹ Analiza korekt sprawozdań wykazała, że na dzień 31.12.2013 r.:

1. Liczba zainteresowanych pożyczkami (w poz. 1.1 sprawozdania) wyniosła 2.514 osób, co w porównaniu z liczbą 2.505 osób na dzień 31.12.2012 r., stanowiło 9 osób w 2013 r.
2. Liczba wniosków rozpatrzonych przez Komisję Pożyczkową (w poz. 2.1) wyniosła 377, w tym 4 wnioski w 2013 roku (oraz 373 na dzień 31.12.2012 r.).
3. Liczba udzielonych pożyczek (w poz. 2.2) wyniosła 348, w tym 4 w 2013 r. (344 w IV kw. 2012 r.).
4. Liczba pożyczek spłaconych całkowicie (w poz. 2.3): 314, z tego 14 w 2013 r. (300 w IV kw. 2012 r.).
5. Kwota udzielonych pożyczek (w poz. 2.5) wyniosła 8.379.400 zł, w tym 470.000 zł w 2013 r. (7.909.400 zł w IV kw. 2012 r.).

⁹ Uchwała Zarządu Stowarzyszenia nr 16/2008 r. z dn. 12.11.2008 r. ws. powołania 7-osobowej Komisji Pożyczkowej, protokoły z posiedzeń Komisji w 2013 r.

¹⁰ Pismo SSCPiR nr 59/S/VIII/2013 z dn. 09.08.2013 r. (w odpowiedzi na pismo nr DF-V-0780-62-IW/13 z dnia 17.07.2013 r.), wyjaśnienie SSCPiR z dn. 01.10.2014 r.

¹¹ Sprawozdania kwartalne za 2013 r., potwierdzenia nadania sprawozdań do MPiPS, korekty sprawozdań na dzień 31.12.2012 i na dzień 31.12.2013 r.

6. Kwota pożyczek spłaconych całkowicie (w poz. 2.6) wyniosła 6.612.400 zł, w tym 909.000 zł w 2013 roku (5.703.400 zł w IV kw. 2012 r.).
7. Kwota spłaconych odsetek regulaminowych (w poz. 2.7): 1.117.535,43 zł, tj. 26.378,68 zł w 2013 r. (1.091.156,75 zł w IV kw. 2012 r.).
8. Kwota spłaconych odsetek karnych (w poz. 2.8): 314.210,60 zł, tj. 19.559,80 zł w 2013 r. (294.650,80 zł w IV kw. 2012 r.).
9. Kwota kapitału uzyskanego ze spłat pożyczek (w poz. 2.9) – 7.499.013,52 zł, tj. 460.367,15 zł w 2013 r. (7.038.646,37 zł w IV kw. 2012 r.).
10. Przychody z tyt. FRP wykazane w poz. 4.1, w wysokości 10.191.973,73 zł (w tym środki własne w kwocie 10.000 zł), stanowiły:
  - a) dotacje (w poz. 4.1.a) – 539.882,50 zł, w tym środki otrzymane z MPiPS w wysokości 529.882,50 zł, oraz środki własne w kwocie 10.000 zł,
  - b) spłaty rat pożyczek (kapitału) w poz. 4.1.b – 7.499.013,52 zł, w tym 460.367,15 zł w 2013 r. (7.038.646,37 zł w IV kw. 2012 r.).
  - c) odsetki od pożyczek regulaminowe i karne (w poz. 4.1.c): 1.431.746,03 zł, z tego 45.938,48 zł w roku 2013 (1.385.807,55 zł w IV kw. 2012 r.),
  - d) odsetki od lokat (w poz. 4.1.d) – 25.048,40 zł, czyli 10.152,07 zł w 2013 roku (14.896,33 zł w IV kw. 2012 r.),
  - e) zwroty podatku, spłaty pożyczek uznanych za niespłacone (w poz. 4.1.e) – 696.283,28 zł, 8.874,78 zł w 2013 r. (687.408,50 zł w IV kw. 2012 r.).
11. Rozchody wykazane w poz. 4.2, w wysokości 9.677.837,09 zł, składały się z kwot:
  - a) 8.379.400 zł udzielonych pożyczek (w poz. 4.2.a), w tym 470.000 zł w 2013 r. oraz 7.909.400 zł w IV kw. 2012 r.,
  - b) 1.256.402 zł kosztów operacyjnych i sądowych (w poz. 4.2.b), w tym 50.657,62 zł w 2013 r. (oraz 1.205.744,49 zł w IV kw. 2012 r.),
  - c) 42.034,98 zł pożyczek spisanych w straty (w poz. 4.2.c), tak jak i w IV kwartale 2012 r.
12. Saldo ze sprawozdania (w poz. 4.3) wyniosło 514.136,64.
13. Wykazane saldo rachunku bankowego FRP (w poz. 5.1): 24.036,64 zł, saldo lokat bankowych (w poz. 5.2): 550.000 zł, zaś środki FRP w kasie Stowarzyszenia (poz. 5.3): 100 zł. Tym samym łączna kwota posiadanych środków z tyt. TOR#10 stanowiła 574.136,64 zł.
14. Spłacalność pożyczek (w poz. 6.3) wyniosła ogółem 99,57%, z czego: 99,67% (7.499.013,52zł/7.523.515,28 zł) z tytułu spłat rat pożyczek oraz 98,88% (1.117.535,43 zł /1.130.230,40 zł) z tytułu spłat odsetek.

IX. Badaniem kontrolnym objęto dokumentację (2 z 4 pożyczek udzielonych w 2013 roku, 50 % populacji, oraz jedną pożyczkę będącą w windykacji) dotyczącą umów o numerach: 23/06 z dnia 25.10.2006 r., 01/13 r. z dnia 08.01.2013 r. oraz 03/13 z dnia 19.04.2013 r. Ustalono, że:

1. Wnioski pożyczkowe były zgodne z obowiązującymi wzorami i zawierały wymagane informacje oraz załączniki, w tym plan finansowy przedsięwzięcia oraz zostały zaopiniowane przez Specjalistę Pożyczkowego i zaakceptowane przez Dyrektora FRP. Kontrolowane wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone przez Komisję Pożyczkową, co potwierdzały przedłożone do kontroli protokoły z posiedzeń Komisji dotyczące przyznania pożyczek.

We wszystkich przypadkach organizacja przeprowadziła kontrolę dokumentacji potwierdzającej wydatki związane z przedmiotem pożyczki oraz źródła finansowania.

2. Umowy pożyczkowe wraz z załącznikami zawierały wymagane dane i były podpisane przez upoważnione osoby. Zgodnie z obowiązującym organizację Regulaminem FRP, maksymalna kwota udzielonych pożyczek nie przekroczyła 120.000,00 zł. Okresy, na które zawarto umowy nie przekraczały 60 miesięcy, a prowizja od udzielenia pożyczek wynosiła 2 procent i każdorazowo powiększała koszty operacyjne. Wkład własny w wysokości min. 20% wartości pożyczki, został określony (kwotowo) we wniosku o pożyczkę.

Oprocentowanie badanych pożyczek wyniosło pomiędzy 2,45 % a 5,60 %.

3. Zabezpieczenie umów było zgodne z formami dopuszczonymi przez Regulamin FRP. W kontrolowanych przypadkach były to weksle własne in blanco pożyczkobiorcy wraz z deklaracją wystawcy weksla oraz dla umów:

a. nr 23/06 z dnia 25.10.2006 r.:

- deklaracją poręczenia podpisaną przez 1 osobę fizyczną;

b. nr 01/13 z dnia 08.01.2013 r.:

- deklaracją poręczenia podpisaną przez 2 osoby fizyczne;

c. nr 03/13 z dnia 19.04.2013 r.:

- deklaracją poręczenia podpisaną przez 3 osoby fizyczne.

4. Spłaty pożyczki nr 03/13 odbywały się zgodnie z harmonogramem lub z 1 - 4 dniowym opóźnieniem. W przypadku umowy nr 01/13 opóźnienia te wyniosły od 3 do 6 dni. Pożyczkobiorca z umowy numer 23/06 dokonał wpłaty jedynie 6-ciu rat pożyczki. W związku z niedopełnieniem warunków w dniu 04.06.2008 r. wypowiedziano umowę pożyczki i skierowano sprawę na drogę sądową, a następnie, po uzyskaniu tytułu

wykonawczego, na egzekucyjną. Dodatkowo przeksięgowano windykowaną zaległość pożyczkobiorcy z konta 243 na konto 245.

5. W wyniku prowadzonej windykacji pożyczki o numerze umowy 23/06 do końca 2013 roku na konto SSCPiR wpłacono łącznie 5.533,49 zł¹².

Mając na uwadze powyższe ustalenia, za niezgodne z wymaganiami w § 5 ust. 1 lit. d umowy zawartej z dnia 25 kwietnia 1996 r., zawartej pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej a Stowarzyszeniem oraz Regulaminu FRP, uznano niedostarczenie Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej do dnia 30 czerwca 2013 r. opinii biegłego rewidenta o wynikach badania bilansu i rachunku wyników Funduszu Rozwoju Przedsiębiorczości za 2012 rok.

W związku z powyższym, zalecam przestrzeganie zapisów umowy z dnia 25 kwietnia 1996 r. oraz Regulaminu FRP, w zakresie stwierdzonej nieprawidłowości.

Jednocześnie zwracam się o złożenie Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej informacji o sposobie wykonania zalecenia lub przyczynach jego niewykonania, w terminie 60 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

z up. **MINISTER**
Iwona Zamojska
Dyrektor Generalny

---

¹² Wykaz wpłat do 06.04.2011 r.